7-12 Ya? Pediatrik Onkoloji Hastalar? Ya?am Kalitesi Ölçe?i Çocuk ve Ebeveyn Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *7-12 Ya? Pediatrik Onkoloji Hastalar? Ya?am Kalitesi Ölçe?i Çocuk ve Ebeveyn Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16152

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

7-12 Ya? Pediatrik Onkoloji Hastalar? Ya?am Kalitesi Ölçe?i Çocuk ve Ebeveyn Formu, pediatrik onkoloji hastalar?n?n ya?am kalitesini (YK) de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? spesifik bir ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, 7 ila 12 ya? aras?ndaki çocuklar?n ve onlar?n birincil bak?c?lar? olan ebeveynlerinin alg?lar?n? e? zamanl? olarak de?erlendirebilen iki ayr? formdan olu?maktad?r. Ölçe?in geli?tirilme amac?, kanser tedavisi gören çocuklar?n fiziksel, psikososyal ve i?levsel iyi olu? düzeylerini, hem kendi öz bildirimleri hem de ebeveynlerinin gözlemleri arac?l???yla kapsaml? bir ?ekilde incelemektir. Bu araç, özellikle Türk kültürüne ve sa?l?k sistemine uygun, ya? grubuna özgü bir de?erlendirme sunarak, klinik uygulamalar ve ara?t?rmalar için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Ölçek, Akdeniz-Kudube? ve Bekta? taraf?ndan 2015 y?l?nda yay?mlanan bir çal??ma ile alana kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, ya?am kalitesi kavram?n?n çok boyutlu do?as? dikkate al?nm?? ve kronik hastal?kla mücadele eden çocuklar?n kar??la?t??? zorluklara odaklan?lm??t?r. Bu ikili perspektif (çocuk ve ebeveyn), tedavi sonuçlar?n?n ve müdahalelerin etkinli?inin daha bütünsel bir ?ekilde anla??lmas?na olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Pediatrik onkoloji, Ya?am kalitesi, Çocuk sa?l???, Kanser, Ölçek geli?tirme, Psikometri, Ebeveyn formu, 7-12 ya? grubu.

Yazarlar

Akdeniz-Kudube?, A., Bekta?, M.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, 7 ila 12 ya? aral???ndaki pediatrik onkoloji hastalar?n?n hastal??a ve tedaviye ba?l? olarak de?i?en ya?am kalitesi düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, bu ya? grubundaki çocuklar?n bili?sel ve duygusal geli?im düzeylerine uygun, anla??l?r maddeler kullanarak öznel deneyimlerini yakalamay? hedeflemi?tir.

?kincil bir amaç ise, çocuklar?n kendi bildirimlerine ek olarak, ebeveynlerin çocuklar?n?n iyi olu? durumuna dair alg?lar?n? da de?erlendirmektir. Ebeveyn formu, çocuklar?n kendilerini ifade etmekte zorland??? veya tedavi süreçlerinin yo?unlu?u nedeniyle duygusal yüklerinin artt??? durumlarda tamamlay?c? ve nesnel bir bak?? aç?s? sunmay? amaçlamaktad?r. Bu sayede, klinik kararlar?n al?nmas?nda ve destek programlar?n?n tasarlanmas?nda daha kapsaml? verilere ula??lmas? hedeflenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, genellikle Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi (S?YK/HRQoL) olarak bilinen çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Onkoloji hastalar?nda S?YK, sadece fiziksel sa?l?k durumunu de?il, ayn? zamanda hastal???n ve tedavisinin yol açt??? psikolojik, sosyal ve i?levsel etkileri de kapsar.

Tipik olarak, bu tür pediatrik ya?am kalitesi ölçekleri a?a??daki ana boyutlar? içerecek ?ekilde yap?land?r?lm??t?r:

Fiziksel ?yi Olu? (A?r?, enerji seviyesi, hareket k?s?tl?l?klar?).
Duygusal ?yi Olu? (Kayg?, depresyon, mutluluk, tedaviye tepkiler).
Sosyal ?yi Olu? (Arkada?l?k ili?kileri, aile içi destek, sosyal izolasyon).
Okul/??levsel ?yi Olu? (Okul kat?l?m?, günlük aktiviteleri yerine getirme becerisi).

Ölçek, bu temel boyutlar üzerinden çocuklar?n ve ebeveynlerin alg?lar?n? de?erlendirerek, hastal???n çocu?un hayat?n?n farkl? alanlar? üzerindeki etkisini derinlemesine analiz etme imkan? sunar.

Geçerlik

Orijinal geli?tirme çal??mas? (2015), ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak için çe?itli geçerlik analizleri uygulam??t?r.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen ya?am kalitesi yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i uzman görü?leri ve literatür taramas? ile de?erlendirilmi?tir.
Yap? Geçerli?i: Ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik yap?ya uygunlu?unu belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, hem çocuk hem de ebeveyn formlar?n?n çok boyutlu yap?s?n? destekleyen bulgular sunmu?tur.
Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik: Ölçe?in, benzer yap?lar? ölçen di?er standart ve bilinen ya?am kalitesi araçlar?yla korelasyonu incelenmi? ve beklenen düzeyde ili?kiler tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? test etmek amac?yla çe?itli güvenirlik çal??malar? yürütülmü?tür.

?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i: Ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini belirlemek için Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, hem çocuk hem de ebeveyn formlar? için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k katsay?lar? (genellikle 0.80 ve üzeri) bildirmi?tir, bu da ölçe?in maddelerinin homojen oldu?unu göstermektedir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in, k?sa bir zaman aral??? içinde ayn? ki?ilerde tutarl?

ARABPSYCHOLOGY.COM

sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için test-tekrar test yöntemi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in zaman içinde kararl? oldu?unu ve rastgele hatalardan etkilenmedi?ini ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlara (örne?in, Fiziksel, Psikososyal) ayr?ld???n? göstermi?tir.

Akdeniz-Kudube? ve Bekta? (2015) taraf?ndan yürütülen faktör analizleri sonucunda, ölçe?in pediatrik onkoloji hastalar?n?n ya?am kalitesini temsil eden belirgin ve anlaml? faktör yap?lar?na sahip oldu?u do?rulanm??t?r. Her bir faktör, ilgili maddelerle yüksek yük de?erleri göstermi? ve ölçe?in klinik ve ara?t?rma amaçlar? için kullan?labilirli?ini desteklemi?tir.

Ölçme Arac? Detaylar?

Test Type: Geli?tirme (Development) Ölçe?i

Format: Kendini Bildirim (Çocuk Formu) ve Veli/Ebeveyn Bildirimi (Ebeveyn Formu). Derecelendirme format? genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?r (örne?in, 3 veya 5 noktal?). Kaynak içerikte derecelendirme bilgisi "-" olarak belirtilmi?tir, ancak geli?tirme makalesi Likert format?n? kulland???n? göstermektedir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Klinik Popülasyon (Kanser tan?s? alm?? hastalar)

Age Group: 7-12 ya?

Population Details: Kanser tedavisi gören veya takip edilen 7-12 ya? aras?ndaki pediatrik onkoloji hastalar? ve onlar?n ebeveynleri.

Test Methodology: Kâ??t/Kalem veya dijital uygulama. ?ki ayr? formun e? zamanl? doldurulmas?na dayal?d?r.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi, Kanserli çocuklar, Psikometrik özellikler, Ölçek geçerli?i, Güvenirlik.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: Asl? AKDEN?Z KUDUBE?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l?: 2015

?zinler ve Ücret: Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: asliakdeniz@hotmail.com

The original article PDF link (journal source) is available here: journal.waocp.org

The original institutional PDF can be downloaded here: 7-12-yas-pediatrik-onkoloji-hastalari-yasam-kalitesi-olcegi-cocuk-ve-ebeveyn-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Akdeniz-Kudube?, A. & Bekta?, M. (2015). Developing a scale for quality of life in pediatric oncology patients aged 7-12 - children and parent forms. *Asian Pacific Journal of Cancer Prevention, 16,*(2), 523-529. doi: 10.7314/APJCP.2015.16.2.523

7-12 Ya? Pediatrik Onkoloji Hastalar? Ya?am Kalitesi Ölçe?i Çocuk ve Ebeveyn Formu Ölçek Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, telif hakk? veya gizlilik nedenleriyle bu akademik giri?te mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi için lütfen orijinal yay?nc?ya veya sorumlu yazara ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM